

Agro Mòdol S.A.

Butlletí informatiu

Butlletí 27

Abril 2001

LA CENDROSA en els arbres fruiters de Pinyol

Possiblement, la cendrosa sigui una de les enfermetats més comuns de les plantes, la més àmpliament difosa i potser de les més fàcils de conèixer. **Afecta a tot tipus de plantes:** cereals, hortícoles, plantes ornamentals, males herbes, arbres fruiters, arbres forestals.

Es caracteritza per la formació de taques constituïdes per hifes (cos del fong) polsoses, mohoses i amb un color que va del blanc al grisós sobre els teixits joves de les plantes o sobre fulles i fruits i altres òrgans, completament cobertes per un polsim blanc (taca blanca).

A les zones d'infecció més velles, la cendrosa produeix petits òrgans de conservació esfèrics del tamany del cap d'una agulla, que al principi són de color blanc, més tard groc marronós i finalment negre, i que es disposen individualment o en grups.

Els fongs productors de la cendrosa són paràsits obligats (no es desenvolupen en medis nutritius artificials). Aquests fongs produeixen un miceli que solament es desenvolupa sobre la superfície dels teixits de la planta, sense envair-los. Obté els nutrients de les plantes al enviar els seus òrgans d'alimentació cap a les cèl·lules epidèrmiques dels òrgans de la planta. El miceli produeix ramificacions, cada ramificació produeix cadenes de conidis, ovoides o rodons, que són disseminats pel vent.

Quan les condicions del medi són desfavorables (medi ambient o nutrició) el fong produeix d'una a varies asques dins d'una ascospora tancada: el cleistotecí (òrgan de conservació).

La cendrosa és molt més severa i virulenta en climes càlids i secs.

Les espores alliberades germinen i produeixen infeccions inclús quan la humitat relativa de l'atmosfera és alta, el qual fa

innecessària la presència d'una pel·lícula d'aigua sobre el vegetal. Un cop establerta continua propagant-se siguin quines siguin les condicions d'humitat de l'atmosfera.

Sphaerotheca pannosa: Aquesta espècie és la que produeix la cendrosa del presseguer i la nectarina. En aquesta espècie les periteques es formen només excepcionalment. El paràsit en aquest cas es perpetua fonamentalment en forma de miceli instal·lat sobre les fulles en els botons o gemes. Aquest detall és important per al seu control.

La formació de conídies comença quan els focus són visibles, i s'allarga fins a la tardor. Les conídies són transportades pel vent i asseguren una disseminació segura i activa. La temperatura òptima de germinació de conídies es situa al voltant dels 20°C. La infecció és molt ràpida si a més la humitat relativa de l'aire és del voltant del 90%.

Els llocs càlids i humits són particularment favorables al desenvolupament de la cendrosa, sobre tot la del presseguer. Els llocs mal airejats tals com la vegetació espessa, la proximitat del sòl, regs a microaspersió baixos en llocs mal ventilats, etc.

Tècnica i època de lluita:

La **difficultat principal** en la lluita contra la cendrosa està en la **presència del focus primari sobre la mateixa planta**. Aquests focus són el resultat de la persistència del miceli a les gemes o sobre les rames.

És necessari, per tant, iniciar els tractaments en el moment en que les gemes es comencin a obrir i deixin al descobert el miceli.

La cendrosa és una malaltia que necessita ser tractada des del principi, atrassar-se en el seu control pot suposar molts cops fer massa tard.

Les nostres recomanacions per al tractament d'aquesta malaltia en fruiters de pinyol són la utilització dels productes: **MODEL, CIDOREL, SAPROL i KUMULUS**.

Les MONILIOSIS

Les moniliosis o monílies són malalties molt greus dels fruiters. En les espècies de pinyol constitueixen un dels problemes fitosanitaris més greus.

La majoria dels fruits de pinyol tenen una carn fresca i fràgil. Les moniliosis constitueixen un dels principals obstacles per a la seva conservació i transport.

En les plantacions els danys són molts cops considerables, i els atacs a les flors poden destruir una collita. Un exemple clar d'això poden ésser els atacs en albercoquer i també en ametller.

La malaltia en la seva forma conidiana és coneguda amb el nom de **Monília**. En l'estat d'asca correspon al gènere Monília.

Les espècies que ataquen a les Prunàcies i Pomàcies són: **Monília fructigena** (Aderh.et Ruhl) Honey i **Monília laxa** (Aderh.et Ruhl) Honey de les quals les formes conidianes són: *Monilia fructigena* Pers., *Monilia laxa* (Ehrenb.) et *Monilia* sp.

La importància econòmica d'aquestes espècies és innegable.

Entre els danys que provoca cal destacar:

- **Destrucció dels botons florals:** Es caracteritza per un dessecament brusc dels botons florals, que afecta a grups de flors o a flors.
- **Atac a les rames:** Després de la destrucció de les flors, dels ramillets florals o

dels fruits recent formats, el miceli del fong envaeix les rames joves que porten les inflorescències. Ataca també a la rama del fruit. A partir d'aquí es forma un xancre de Monília.

- **Atac als fruits:** L'atac als fruits es pot manifestar en qualsevol estat del seu desenvolupament. La moniliosi és un paràsit de ferides. Quan els fruits són madurs i fràgils les petites ferides que es produeixen a la seva superfície són la porta d'entrada d'aquest fong.

Dins dels mètodes de lluita es poden contemplar les d'ordre:

- 1) **Cultural:** És indispensable eliminar de la plantació el millor possible les fonts d'hivernació i contaminació primaverals. Eliminar els fruits momificats dels arbres. Eliminar les rames mortes per atacs de monília. Eliminar els xancre al llarg del hivern i cremar-los.
- 2) **Lluita química:**
 - 1-**Indirecta.** Lluitar contra totes aquelles causes que produeixin ferides (mosca de la fruita, pugons, anàrsia, grafolita, etc).
 - 2-**Lluita directa.** És pràcticament impossible protegir els fruits en els quals les ferides estan escalonades en el temps. És necessari lluitar amb tractaments preflorals i postflorals a fi i efecte d'evitar els atacs florals. Cal realitzar un tractament **just abans de la floració**. El tractament **a finals de la floració** té com objectiu protegir els fruits acabats de quallar o fruits joves. **Durant la resta de l'any** tindrem que seguir protegint la planta en els moments que es produeixin ferides per a evitar el més possible les contaminacions que probablement veuríem en el moment de la maduració. **Tractaments precollita:** Orientats a cobrir les infeccions en aquest moment de la maduració del fruit en el qual la facilitat de ferides és molt gran. Respectar els Terminis de seguretat.

Els productes d' **Agro Mòdel S.A.** recomanats per a combatre aquesta malaltia són: **SAPROL, BAVISTÍN, TRACK, RONILAN, BENOMILO i THIRAM 80 GD**.